

Федерација за планинарство на Северна
Македонија

11 Октомври 42а, 1000, Скопје
+389 2 3 165 540
<http://www.fpsm.org.mk/>
contact@fpsm.org.mk

КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ

ОБУКИ ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ ВО 2023 ГОДИНА

СОДРЖИНА

Организација на обуките	3
Пријавување	3
Услови за пријавување	3
Трошоци за обуките	4
Основна литература	4
Обуки за планинарски водичи	5
Категорија А1 (Планинарење по лесни патеки во летни услови)	5
Категорија А2 (Планинарење по тешки патеки во летни услови)	8
Категорија Б1 (Планинарење по лесни патеки во зимски услови)	11
Обука за продолжување на дозволата за планинарски водичи	13
Семинар за Ментори на приправнички акции	15

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОБУКИТЕ

Организатор на обуките за здобивање на лиценца за планинарските водичи, согласно стандардите на UIAA, е Комисијата за планинарски водичи (КПВ) во соработка со Центарот за стручно образование (ЦСО) при Федерацијата за планинарство на Северна Македонија (ФПСМ). Изведувачи на обуките се стручни лица, ангажирани од ФПСМ.

ТЕК НА ПРИЈАВУВАЊЕ

- ФПСМ објавува повик за организирање на обука за планинарски водичи.
- Заинтересираните се пријавуваат на обука за планинарски водичи со документи кои се наоѓаат на интернет страната на ФПСМ <http://www.fpsm.org.mk/komisija-za-planinarski-vodici/> (Пријава, здравствена потврда и Преглед на акции).
- Кандидатите кои ќе го положат Приемниот испит се поканети да присуствуваат на Основната школа за кандидати за планинарски водичи и на Обуката за планинарски водичи.
- Документите за учество на обуката за планинарски водичи, со потребните потписи и печати, треба да се испратат на адресата: Федерација за планинарство на Северна Македонија, Комисија за планинарски водичи, 11-ти Октомври 42а, 1000, Скопје, Република Северна Македонија.

УСЛОВИ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ

Условите за учество на обуките се наведени во продолжение на овој документ, согласно избраната категорија (А1, А2, Б1).

ТРОШОЦИ ЗА ОБУКИТЕ

Во цената за учество на обуката за планинарски водичи се вклучени: приемен испит, основна школа, практични задачи, предавања преку интернет, подготовка на документи и вежби за изведба на обуката, повеќедневна теоретско – практична обука, завршен испит, ангажманот на стручните лица, изработка на потврди за учество на обуката, легитимации. Во цената на обуката не се вклучени трошоците за превоз и сместување на кандидатите. Трошоците за учество на обуките треба да бидат подмирени 30 дена пред почетокот на обуката. ФПСМ има право да задржи 50% од вкупната сума за обуката, ако учесникот се откажал 20 дена пред почнување на обуката. За целосно изостанување од обуката КПВ одлучува врз основа на Изјава од пријавениот кандидат испратена до КПВ.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

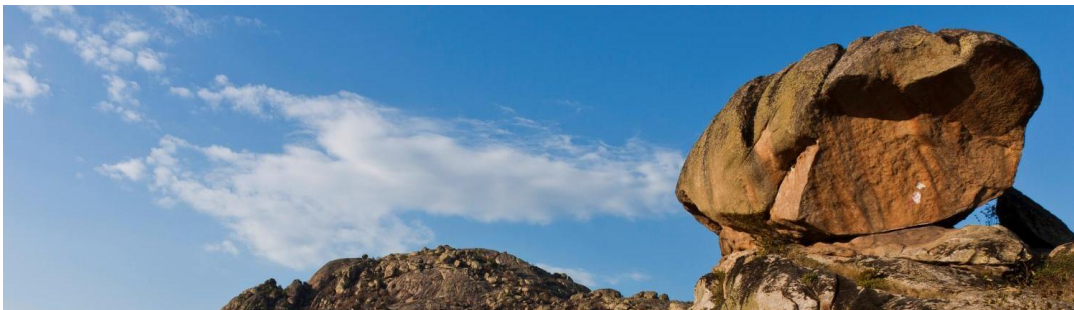
- „Планинарење – Прирачник – Лето“, во издание на ФПСМ.
- „Основи на движење низ планина“, Бојан Полак, во издание на ФПСМ.
- „Медицинско санитарен прирачник за алпинисти и планинари“, проф. Д-р Јовица Угриновски, во издание на ФПСМ.
- „Правилник за бележење планинарски патеки во Република Македонија“, во издание на ФПСМ.
- „Безбедно движење низ планините“, брошура во издание на ФПСМ.

ОБУКИ ЗА ПЛАНИНАРСКИ ВОДИЧИ ПРИ ФПСМ

Категорија А1 (Планинарење по лесни патеки во летни услови)

Ова е основна категорија за понатамошен напредок кон повисоките категории. Категоријата А1 опфаќа основно водење во услови без снег, при што за движење се употребува пред се одењето. Потребни се ориентациски вештини, но не е потребна посебна техничка опрема за обезбедување, ниту специјални технички вештини (на пример, искачување по карпест терен, совладување стрмни, снежни и смрзнати терени каде што има голема веројатност за пролизгување и падови и сл.). Водењето се одвива по лесни означени и лесни неозначени патеки.

Обуката за Категорија А1 опфаќа: приемен испит, Основна школа, теоретско – практична обука, завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Со Приемниот испит и со Основната школа за планинарски водичи се утврдува способноста на кандидатот за учество на обуката за планинарски водичи. На завршниот испит се проверува наученото на обуката. Вкупното

времетраење на целиот процес на обука за планинарски водичи (без приправничкиот стаж е минимум 80 часа)

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, следува повеќемесечен период за подготовка на Завршниот испит, после чие успешно завршување, кандидатите стануваат Приправници – Планинарски водич за Категорија А1. Приправничкиот стаж трае до две години, односно до 31 декември во втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија А1 и да одржи минимум едно предавање на планинарска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на Ментор, регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до Менторот на таа акција, кој/-а пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ. КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;

- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од ПД, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од ПД или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

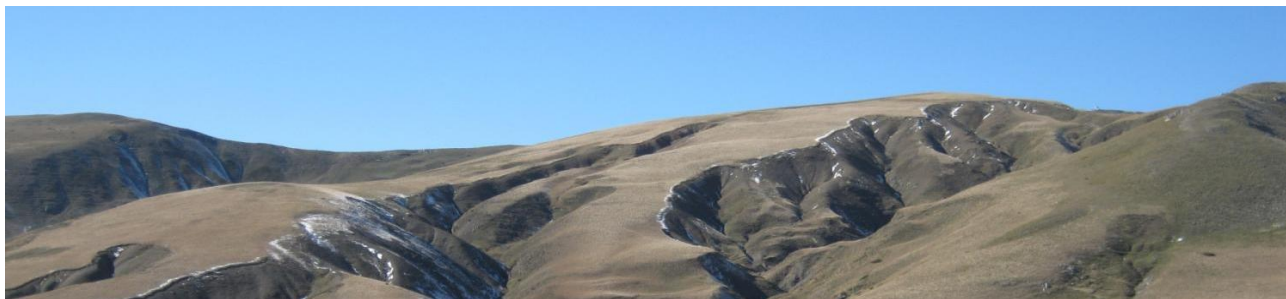
Во последните пет години изведени најмалку 10 различни акции по лесни означени патеки.

Термин за Приемниот испит: 02.04.2023

Термин за обуката за планинарски водичи: 23 - 28.05.2023

Термин за Завршниот испит: 24.09.2023

Рок за пријавување: 31.03.2023

Категорија А2 (Планинарење по тешки патеки во летни услови)

Оваа категорија опфаќа основно водење во услови без снежна покривка. За напредување по теренот, покрај одење, повремено се користи и придржување и искачување и со помош на рацете. Потребни се добри ориентациски вештини, како и технички вештини за употреба на опрема за самообезбедување, како и опрема за обезбедување на водените учесници на опасните места. Водењето ги опфаќа истите услови како од Категоријата А1, како и водење по тешки означени патеки, (вклучително карпести делови каде што е неопходно користење на рацете за напредување, по поединечни снежни јазници и сл.), по тешки неозначени патеки и по лесно и тешко беспаке.

На оваа обука може да учествуваат кандидати регистрирани планинарски водичи за Категорија А1. Обуката за Категорија А2 опфаќа: теоретско – практична обука, Завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Теоретско – практичната обука за Категорија А2 е во траење од минимум 25 часа (теорија, пракса, тестови).

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, кандидатот станува Приправник – Планинарски водич за Категорија А2. Приправничкиот стаж за Планинарски водич трае две години, односно до 31 декември во втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија А2 и да одржи минимум едно предавање на планинарска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до менторот на таа акција, кој/-а пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ. КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од Планинарското друштво / клуб, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна

медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од Планинарското друштво / клуб или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1.
- Во последните пет години завршени најмалку:
 - 10 различни акции по лесни означени или неозначени патеки;
 - 10 различни акции по тешки означени патеки;
 - 5 различни акции по беспака.

Термин: 07-10.09.2023

Рок за пријавување: 31.03.2023

Категорија Б1 (Планинарење по лесни патеки во зимски услови)

Оваа обука опфаќа основно зимско водење каде што за движење се употребува пред се одењето, но потребни се и основни вештини за употреба на цепин, дерези и дрезги. Водењето ги опфаќа истите услови како од Категорија А1, како и водење по лесен, снежен планински терен, при што е потребно познавање на користење дерези и цепин, по лесни означени и лесни неозначени патеки по снег, по зимски маркирани патеки и на организирани и осигурени зимски походи.

На оваа обука може да учествуваат кандидати регистрирани планинарски водичи за Категорија А1. Обуката за Категорија Б1 опфаќа: теоретско – практична обука, Завршен испит и двегодишен Приправнички стаж. Теоретско – практичната обука за Категорија Б1 е во траење од минимум 25 часа (теорија, пракса, тестови, изработка на јазли). На Испитната акција се проверува наученото на обуката.

Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршената обука, кандидатот станува Приправник - Планинарски водич за Категорија Б1. Приправничкиот стаж за Планинарски водич трае две години, односно до 31 декември во

втората година. До тогаш, приправникот треба да води најмалку 5 различни акции во Категорија Б1 и да одржи минимум едно предавање на планинска тема. Секоја приправничка акција приправникот треба да ја води под менторство на регистриран планинарски водич со иста или со повисока категорија на водење. Последната приправничка акција ја води под менторство на Инструктор/-ка. По завршувањето на секоја Приправничка акција, приправникот испраќа пополнет Извештај за приправничка акција до менторот на таа акција, кој/-а пополнува свое мислење за приправничката акција и го испраќа финалниот извештај до КПВ. КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планински акции во последните пет години со потпис и печат од Планинарското друштво / клуб, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од Планинарското друштво / клуб или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1.
- Во последните пет години завршени најмалку:
 - 10 различни акции по лесни означени патеки по снег;

Термин: 02 – 05.03.2023

Рок за пријавување: 31.01.2023

Обука за продолжување на дозволата за планинарски водичи

Регистрирањето на планинарските водичи опфаќа продолжување на дозволата за извршување на стручниот дел во спортот на подрачјето на планинарењето. Планинарскиот водич мора на секои три години да ја продолжува лиценцата за извршување на стручниот дел во спортот на подрачјето на планинарењето. Услов е, во годината пред да истече лиценцата, да бил активен во најмалку пет акции и еднаш на три години активно да учествувал во обуки за освежување на знаењето за планинарскиот водич или да положил испит за добивање на повисока категорија за водење.

Обуката опфаќа: теоретско – практична обука и изработка на пишани материјали, во траење од минимум 10 часа. Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршување на обврските од обуката, КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања од стручните лица, ја потврдува (или не) регистрацијата на кандидатот во Планинарски водич.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Кандидатот треба да ги исполни општите услови со поднесување на соодветни документи (Пријава, Преглед на планинарски акции во последните пет години со потпис и печат од Планинарското друштво / клуб, Изјава за здравствена состојба со потпис и печат од соодветна медицинска установа, Изјава за финансиска поддршка од Планинарското друштво / клуб или самостојно финансирање, доказ за членство во планинарски клуб регистриран во ФПСМ).

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1 или Категорија Б1.
- Во последните пет години завршени најмалку:
 - 10 различни акции по лесни означени или неозначени патеки;
 - 10 различни акции по тешки означени патеки;
 - 5 различни акции по беспата.
- Изведено минимум 1 предавање на планинарска тема во сопствениот клуб или во клуб со кој соработува.

Термин: 09.04.2023

Рок за пријавување: 31.01.2022

Семинар за Ментори на приправнички акции

Приправничкиот стаж се изведува под менторство на регистрирани планинарски водичи, заведени на листата на Ментори на приправнички акции. Приправничките акции под надзор на Ментори е основа на приправничкиот стаж, период кога приправниците го проверуваат наученото на школите и обуките на терен.

Семинарот опфаќа: теоретско – практична обука во траење од минимум 8 часа. Оценки за учесниците на обуката:

- Не завршил (вкупна оценка до 50%);
- Завршил (вкупна оценка од 51% - 70%);
- Успешно завршил (вкупна оценка од 71% до 100%).

По завршување на обврските од Семинарот, КПВ врз основа на пишаните мислења и известувања од стручните лица, го потврдува (или не) учеството на Менторите на листата на Ментори на приправнички акции.

Услови за пријавување

Општи услови

- Навршени 18 години;
- Најмалку IV степен образование (завршено средно училиште);
- Членство во планинарска организација, регистрирана во ФПСМ;
- Членство во организација со која ФПСМ има склучено посебен договор за соработка, кој договор предвидува взаемна едукација на членовите од двете организации;
- Документирана петгодишна планинарска активност;
- Способност за самостојно движење во услови кои се за еден степен потешки од тие за кои е предвидена категоријата за која се пријавува.

Посебни услови

- Регистриран планинарски водич во Категорија А1 или Категорија Б1.
- Во последните две години да биле Ментори најмалку на:
 - 5 различни акции по лесни означени или неозначени патеки;
 - 5 различни акции по тешки означени патеки;

Термин: 12.11.2023

Рок за пријавување: 31.08.2023

Федерација на планинарство на Северна Македонија

Комисија за планинарски водичи

Ноември 2022